

מפאתי תימן

לדור המשך...

"קבל האמת ממי שאמרו"

החומרות שהחריבו את מסורת תימן

ומענקים ונוטריקונים המחזירים את העטרה לחשבון הבנק, לית דין ולית דיין כל דאלים וצעקן- גבר שבגברים, מצליח ונערץ והכסף עונה ומענה את הכל, ברוך דיין האמת, ופתאום, הפכו אבותינו ללא דתיים מספיק, לאוכלי תולעים סמויות המסתרות בין עלי החסה, לאוכלי בשר לא חלק, לא מושגה תחת כנפי הגאון התורן שעדריו שותים רק מים כשרים לפסח בהשגחתו ולא מנקים אלא רק באקונומיקה הכשרה לפסח מן הטעם שמא תולעים המסתתרים בחיטה בימות השנה ערקו לנוזל הניקיון והחמיצו אותו בכוונה ביד' בניסן בשעה החמישית והשישית ביום המעונן ולכן גם אין לסמוך על האבות והאמהות הכשרות שלנו שלא חבשו פאה נוכרית וכל דתיותן מסתימת באמן וקדוש ועוד מספר דברי שבח והודאה לקב"ה שלדעת המחמירים החדשים אין זה מספיק אלא היה עליהן לקום לתיקון חצות וחוצפן אחד שח לי על ספקות שגילה באמותינו בכל הקשור לשמירת הטהרה ועוד ועוד פקפוקים ודיוקים, קושיות ותרוצים וה' הטוב יכפר. בגליון זה נעסוק באחת הסיבות המרכזיות לחורבן המסורת על אף הטענה המקובלת והמתנגדת לדעתינו שיש ישיבות, כוללים, תלמודי תורה, בתי ספר תורנים, מדרשות ואולפנות, עמותות וגופים תורנים העוסקים "בהרבצת" התורה. מבלי לחלוק על הדעה האחרת ננסה לבדוק מדוע לדעתנו "רובצת" לה התורה למרות הרבצת התורה מן הטעם- חינוך פגום והכנסת דעות זרות לרוח היהדות בעיקר אצל החוגים המתקראים דתים פתוחים, בעלי תארים, המפרשים את דברי חז"ל עפ' משכילים שאינם מבעלי בריתנו.

ימינו כצל חולף ועובר. החגים שרק אתמול משכו אותנו למרכזי המזון והשפע כבר מאחרינו, ומה שנשאר- זכרונות התפוחים הממותקים בדבש והראשים שאכלנו עפ' מנהגי העדות השונים, ויתר הסימנים חזרו לארגזים שבחנות הירקות והנה בשיחות הנהוגות מדברים על קלוריות ותוכניות הרזיה בשיטות מיוחדות כפי הציווי "ודברת במ", בעניני אוכל, השמנה והרזיה, בתי מלון ומבצעי קניות ועולם כמנהגו נוהג- אוכל, והולך (הספורט הנפוץ כדי להראות טוב). בתפילה הנהוגה אחר הלימוד אנו אומרים "אני רץ והם רצים..." כל אחד והספורט והתחנה הסופית שלו.

אחים יקרים לאב המשותף אברהם שהפיץ את האמונה באל אחד בעולם אלילי ושטוף זימה שימו לבכם והתבוננו, לגיליון שאתם מחזיקים כרגע ביד יש מטרה ברורה כפי שכבר כתבנו בגיליון הראשון ומידי פעם כתבנו כתזכורת במטרה להסיר הבנה לא נכונה של הדברים, שח לי אדם מכובד שדברינו עוקצים את אחינו האשכנזים, מכובד אחר סבר שדברינו פוגעים ברבנים ונכבד אחר הבין שיש בדברינו כפירה בקדשי ישראל ועוד טעמים שונים כל אחד לפי רוחב או קוצר דעתו כפי שהביא רבנו הרמב"ם בהלכות דעות.

אבותינו שגדלו בתימן ינקו את אורחות חייהם מן התלמוד וחיו על פי מוסר חז"ל, כמעט ולא שינו את לשונם, לבושם ותרבותם עד שהמריא המטוס הראשון ממחנה גאולה (חאשד) לארץ המובטחת בה חכתה להם האכזבה מן הפרשנות שנתנו למושג "ציונות", לאבותינו- הציונות היא השיבה לציון מכח הייעודים הנבואיים המשלבת תורה ועבודה, יושר וחסד כפי שחונכו והורגלו ופתאום הפכה הציונות לגמטריא של תקציב,

*זכרון לאבי מורי איש האשכולות אברהם בר' יחיא עפארי נע'ג שהעמיד תלמידים הרבה

*לרפואת ציון בן יחיא כסאר

גיליון 34

Mipaatei Teiman מספרו הקטלוגי בספריה הלאומית והאוניברסיטאית: ISSN-0793-8403pa-2 19367
תשרי תשס"ד כתובת המערכת: הודיות ד.נ. גליל תחתון, מקוד 15263 טל' 04-6794468

הסדקים שבחומה

רבנו הרמב"ם מנה בהמשך דבריו ארבע סיבות שהצריכו את האחרונים לפרש ולבאר את דברי קודמיהם ולכאורה יש מקום לספרים שירחיבו ויבארו אבל הסיבה נשארה בעינה, התמעטות הלומדים ובמיוחד כשהלימוד הוא לשם השגת תעודה כלשהי ולא כחלק ממצות "ולמדתם אותם". בטריקים רבים משתמשים כותבי מאמרים, ספרים וגיליונות בכדי להשיג עוד נקודה או שתיים המתבטאת במשכורת וישנם כאלה המכנים את ליקוטיהם "חיבור" ומאיימים בתביעה משפטית לכל יעז מאן דהו לצלם או לשכפל את זכויותיהם שהם למעשה דברי חכמים איש מפי איש שתמיד אמרו את הדברים בשם אומרם בכדי לנסות להביא קצת גאולה לעולם שטרם נגאל משיטות לבן אחי רבקה.

חומת המגן של העם היהודי- היא התורה. הספרים הרבים היוצאים לאור ע"י הרה"ג פלוני שמתרתם להסביר את דברי חכמים הנם ההוכחה לכך שרמת העיון והלימוד נפגמה כפי שמביא רבנו באגרות נספח א': "איני חושב שאף אחד מן החכמים אשר חיברו ספרים, חיבר ספר בסוג מסוגי המדע, ומטרתו שלא יובן מה שנכלל בספרו עד שיפרשהו, ואילו נתכוון לכך אחד ממחברי הספרים הרי ברור שבטל תכלית חבור ספרו, כי המחבר אינו מחבר ספרו כדי להבין לעצמו מה שכלל אותו ספר, אלא מחבר מה שמחבר כדי להבין לזולתו וכיוון שהחיבור לא יובן כי אם באמצעות ספר אחר הרי בטל תכלית ספרו" (מהדורת מוסד הרב קוק בתרגום ר' קאפח נעג').

"לעולם ישנה אדם לתלמידו דרך קצרה"

המזנון שהיא שיטה חסרת דרך ארץ משום שאוכלים ושותים בעמידה ומה לנו כי נלין על תלמידנו שאוכלים בהליכה ובריצה אם המחנך משמש לו מודל?! רבנו הרמב"ם בפירושו לאבות א'- טז' חילק את הדיבור לחמישה חלקים שרק החלק הרביעי "הוא הרצוי, והוא בשבח המעלות המידותיות וההגיוניות ובגנות המגרעות המידותיות וההגיוניות במטרה שידבקו בני האדם בראשונות ויתרחקו מהאחרונות" ובכלל ממליץ רבנו בעקבות חז"ל שלא להרבות בדיבור ולפנות אל התלמידים בנחת בלי לצעוק, בלי אריכות לשון משום שדברי חכמים בנחת נשמעים (רבנו הלכות דעות ב' - יא').

רז"ל אמרו מה שאמרו משום שידעו ש"קול כסילים ברוב דברים" (קהלת ה-ב') ולכן המליצו "סייג לחכמה שתיקה" ושדברי החכם יהיו מעטים אבל עניניהם מרובים. אנו עדים להשתלמויות רבות וסדנאות העשרה מפי מומחי מומחים ששם נוסע לפנייהם (בדרך כלל ברכב חדיש) המלמדים אותנו תיאוריות קנויות שמקורן במחקרו של גוי אלמוני (והחכמים שבין המומחים השנונים משיבים לך על הערתך "חוכמה בגויים האמן") במקום לצטט את התנאים והאמוראים או את חכמי המדרש שלא היתה חכמה שבה לא עסקו. וכל זאת על כוס קפה וכיבוד קל עד לארוחת הצהרים שאותה מקנחים עם עוד כוס קפה המוגשים בשיטת

החינוך- אתגר מחייב

בהשתקת הכתה כעשרים דקות וצריך הוא להזהר מעורך הדין של הילד הרגיש שמא יתלונן נגד המורה שגער בו לפני כולם ועבר על "כבוד האדם וחירותו" וזכויותיו הרבות של הילד המוגן. לאחר ההשתקה אם עברה בשלום מנסה המורה לומר בוקר טוב ואז בעל זכות נוסף אומר מילה שמצחיקה או מעצבנת מישהו וכך שוב נאבק המורה לשוא בכתה והצלצול הגואל מכריז לצאת להפסקה שבה נשלפים סכינים ואלות והמורה התורן מנסה בכל כוחו להזיז ומבקש במילים מהתלמידים להפסיק את

חינוך ללא תחושת שליחות כמוהו כתפילה ללא כוונה. תנאי ראשון לחינוך הוא משמעת שהיא מערכת כוללת המחייבת בראש ובראשונה את המחנך ומורי המקצועות השונים וכל הבא במגע עם התלמידים וזאת בכדי להשיג את המטרה הלימודית או החינוכית במינימום אנרגיה מחשבתית ופיזית.

מערכת החינוך על מומחיה ומפקחיה מאמצת סדרי משמעת ממדינות "מתפתחות" כמו אמריקה ואנגליה בזמן שהאידיאלים החינוכיים של ילדי ישראל שיוסודם בתורה אינם זהים- והחגיגה בעיצומה. מורה נכנס לכתה ועוסק

המריבה משום שאם יגע פיזית בתלמיד המוגן וואשם בתקיפה חמורה ויצטרף למעגל האבטלה. המורים כאמור ניצבים חסרי אונים, מורים טובים ואנשים ישרים נאלצים להזהר לבל יסתבכו ויאבדו את משרתם, במקום שההורים ישתפו פעולה עם בית הספר כדי להשיג תוצאות למען ילדיהם, מפגינים הם את שריריהם ומאיימים בתלונה למפקח ובכך בעצם מודים בכשלונם הם בחינוך ילדיהם ואין פלא אם ההורים מתנכרים למוסר ודרכי תורה, רובצים מול הטלויזיה והעיתונים, מכירים את טורקיה והגליל משעמם אותם כי במחיר סופשבוע בארץ המובטחת, מבטיחים להם ירה דבש בעיירה מוסלמית בצפון תורכיה המגישה במסעדותיה בשר כבש (לא חלק ולא מפוספס) עם אורז כמיטב מסורת בני ישמעאל הרוצחים בנו, שם רשעים ירקב, ושכחנו את החומוס המתנגב. כאמור, הקניית הרגלי משמעת דורשת התמדה והקפדה. קרבת הדעות בין המורים צריכה להיות מדיניותו של בית הספר המשדר דרך ורעיון שכל הצוות החינוכי מאמין בו, וחיבת להיות בכל כחה וכתה כשההקפדה היא על מסורת המשמעת בכל הכיתות בצורה שווה ולא מורה אלמוני יהיה "פתוח" עם תלמידיו ומורה אחר יהיה סגור אלא על הדרישות להיות זהות ועקביות ולשם כך צריך להרכיב צוות חינוכי

בעל אני מאמין אחד ולא לבלבל את התלמידים עם פתיחותו של מחנך זה והקפדתו של מחנך אחר המשחיל את דעותיו בחינוך כפי ראות עיניו בניגוד לקו האחד שצריך להיות משודר וספוג בבית ספר.

אין זה קל להקנות הרגלי משמעת לתלמידים משום שכל ניסיון להכניס את הילד למסגרת גורם להתנגדות מסוימת מצידו עקב הגבלת חופש הפעולה שלו אבל הגבלה זו חיונית בכדי לעצב לו אישיות תרבותית חברתית מתחשבת ולא יתכן שילד או ילדה יעשו מה שהם רוצים מבלי להתחשב בקבוצה או החברה הסובבת אותם.

ילדים בריאים שגדלו בבית תומך ומחנך מסתגלים מהר לתנאים "המגבילים" משום שההתחשבות אינה זרה להם ומבינים הם את הצורך ב"הגבלה" אבל אותם ילדים שיש להם הפרעה במשמעת ואינם מסתגלים לחיי בית ספר נושאים אתם מספר סיבות שברוב המקרים אינם באשמתם וחז"ל ידעו לרמוז לנו מספר סיבות בתלמוד מסכת נדרים והמבין יבין.

וכמובן שיש מספר סיבות שיסודם בבריאות לקויה של התלמיד כגון הגבלה בראיה, בשמיעה, וכו'... שהמורה לא תמיד לוקח אותן בחשבון ולא מתוך רוע חלילה.

שעות הפנאי - טלויזיה ומחשב

מבלי להמעיט בערכם של המכשירים הנ"ל נשים לב שמורים רבים סוברים שאין להעמיס על הילדים שיעורי בית משום "גזל שעות הפנאי", ברור שהילד שמח שאין שיעורים משום שהוא מחכה לרגע בו יוכל לרבוץ מול המוח שאינו חושב (מחשב) ולצפות במכשיר המרובע עם במבה ביד במבט בוהה ומה מראים לו בהפסקת הפרסומות? ה' ירחם.

עפ' רוב, השיטה המקובלת כיום היא ללעוס חומר ולפלוט אותו בכתה כך שהחומר הלעוס מוגש לתלמידים חסר טעם וריח ומה הפלא שהלימודים שנאיים עליהם?

השיטה הבריאה והנקה היא ללמד כיצד ללמוד, לחשוף ולגרות את התלמיד לאמץ את מחשבתו ולנצל את היכולת הטבעית שבו ולא לגדל

רובוטים בעלי חמש ושש יחידות שבהן מתהדר כל בית ספר ולא עוד אלא שהמפקח מחמיא למנהל שהרובוטים שלו מוצלחים בזמן שעפ' רוח היהדות אינם מכירים "קורנת אל אלף".

חז"ל המליצו לנו "ושננתם- לשון חידוד הוא, שיהו מחודדים בפיך, שאם ישאלך אדם דבר לא תהא צריך לגמגם בו, אלא אמור לו מיד" ואם כך ננהג נבין שהלימוד מביא לידי ידיעה, ידיעת המעשה ולא נסתבך בחומרות קיצוניות ובתאוריות של פסיכולוגים ומחנכים שאינם בני ברית ויהי רצון "שנהיה אנחנו וצאצאי צאצאנו... יודעי תורה לשמה" ולא מפריחי סיסמאות, איסורים וחידושים שאין להם יסוד בדברי רז"ל.

"והעמידו תלמידים הרבה" (אבות א')

של הרב יוסף חיים מבגדד בספרו "זכות אבות". וחזן מזה העצים הקטנים מדליקים את הגדולים" (בבלי, תענית ז' - יא'). מורים ומחנכים יקרים מאוד!! "עולם כמנהגו נוהג והולך" והתירוץ "הילדים והנוער של היום" לא תופס, הילדים והנוער של היום קולטים ורואים הכל מה שאולי נחסך מילדי העבר שהיו פחות חשופים ועם המציאות העכשווית צריך להתמודד ולא להתהלך עם התחושה "אחד בפה ואחד בלב" אחת מנקודות התורפה היא העדר דוגמא אישית. אם המורה שם כיפה בשער בית הספר או אוכל בעמידה, מקלל ומעקם את פרצופו, את זאת רואים ומבינים התלמידים ואיך אפשר להלין על הנוער המתנהג בפועל בדרך שמנהיגו והחברה משדרים לו??? איך אפשר לחנך לסובלנות והתחשבות בזמן שנבחרו הציבור ומחנכיו מחלקים את העוגות ביניהם ורומסים את החלש במסגרת חוק??? יוצא מכך שגם אם נרצה להעמיד תלמידים, לחנך אותם לערכים ולהרגלים, נתקשה, משום שללא היסוד של יצירת אקלים ותשתית, "משטר" חדש של חיים כדי שישמש מכון ליציבות ערכית ומחשבתית לא נגיע למטרה הנכספת והפתרון הוא ישום המושגים והיעודים הנבואיים עפ' רוח התורה בלבד ולא לתת לעבודה מעמד של דת, ולכסף מעמד של ערך, לעקור את הפרוטקציה שהחליפה את המאמץ ואת הנדבות והמענקים, הקארייריזם והחיים הנוחים ולשוב אל המטרה "ממלכת כהנים וגוי קדוש".

קריאתם של אנשי כנסת הגדולה היתה בכדי להרחיב את מעגל הלמידה מה שיותר משום שאם אין תלמידים אזי חס ושלום אין המשכיות וזהו בעצם היה אחד מתפקידיו העיקריים של עזרא: "לדרוש את תורת ה' ולעשות וללמד בישראל חוק ומשפט" (עזרא ו' - י'). מורים רבים אינם מאמינים ביכולות של התלמידים וזהו תחילת הכשלון. כפי שכבר אמרנו והדבר ידוע, חינוך הוא שליחות ולא מסגרת של הטבות וגמולים, חופשות וסופי שבוע או ערבי שירה בציבור עם גבינה ויין מטעם הסתדרות של מסדרי תפקידים מסודרים. יש ללמד ולהשקיע בכל תלמיד וכבר אמרו חכמים "בנוהג שבעולם, אלף בני אדם נכנסים למקרא יוצאים מהם מאה למשנה, ומהם יוצאים עשרה לתלמוד ואחד מהם יוצא להוראה" (מדרש קהלת רבה ז') היה ויכוח בין רז"ל האם לקבל כל תלמיד הבא ללמוד או שיש למיין וללמד רק תלמידים נבחרים וממושמעים שלא גורמים לבעיות משמעת ולמידה. "בית שמאי אומרים: אל ישנה (ילמד) אדם אלא למי שהוא חכם ועניו ובן אבות ועשיר (ממשפחה מסודרת) ובית הלל אומרים: לכל אדם ישנה (ילמד) שהרבה פושעים היו בהם בישראל ונתקרבו לתלמוד תורה ויצאו מהם צדיקים, חסידים וכשרים" (אבות דר' נתן).

גם מאותם תלמידים המתקשים או שיש פגמים בהתנהגותם ניתן להוציא מהם הישגים גדולים וחזן מזה גם המורה יפיק תועלת מכך, אם יהיו לו תלמידים שהם קשי הבנה ודעתם קצרה יצטרך הוא לשנות להם מספר פעמים ומתוך כך יעמוד המורה בעצמו על האמת (עפ' ר' יעקב בנו

גליון אור השבת - עמותת או'ר

מה כל כך קשה בלסייע לאחים המשקיעים במסרים חשובים? כמה שקלים מכל יהודי שהמסורת חשובה בעיניו והגיליון ימשיך ויפרח בעה'. גם לנו אפשר לעזור, עם מחמאות לא מגיעים לבית הדפוס.

ברוכים תהיו.

*לידידי היקרים עמירם שור ואבי חמדי היו מנתניה "טוב עיין הוא יבורך"

*לרפואת ר' אהרון בר' שמואל חמדי הלוי

*הגליון יוצא לאור ע"י המרכז להפצת מסורת אבות ומשנת הרמב"ם בגליל.